

KULTURKRITIKA

» LIBURUA

Haien, zuen, gure trintxeratik

Amaia Alvarez Uribe

Erleak, satorrak, beleak

GAIZKA SARASOLA

EDO! Argitaletxea, 2016

Gaizka Sarasolaren hiru antzezlan ekarri dizkigu EDO! Argitaletxeak, *Erleak, satorrak eta beleak* izenburuaren bidez bateratu eta soildu dituenak: *Urak ttiki dire*, *Lur azpikoak* eta *Talaka*. Lehena eta hirugarrena 2013an eta 2015ean taularatu zituzten eta bigarrena 2013an Cafe Bilbao lehiaketan saritu zuten.

Egungo euskal antzerkiko hiru puntu G biltzen ditu edizio honek: Gaizka Sarasola egilea, Galder Perezen hitzaurrea, eta Oier Guillanen hitzostea; hauekin, Bizkaia, Gipuzkoa eta Nafarroa, komedia eta drama, absurdoa eta politikoa, edota tradizioa eta modernitatea uztartuz.

Euskal kulturatik edaten du egileak kantutegitik edo nekazal girotik hartutako elementuak erabiltzean, baina baita antzerki esperimental, konprometitu eta abangoardistatik ere, *Godoten esperoan* dauden bi pertsonaiak, lur azpiko zomorroen traza duten pertsonaien solasaldiko kritika soziala, edo egiak oihukatzen dituen kateaz lotutako zoroa kasu.

Askorentzat gaurko antzerkiaren funtzioa ikus-entzuleen barrualdea mugiaraztea da, emozioak eragitea, kontzientziak iratzartzea. Lan hauetan hori topatuko dugu. Egunkarietako berriak irakurtzean edo telebistako albistegiak ikustean ipintzen dugun distantziarako abagunerik ez digu emango Sarasolak. Krisia, gerra, heriotza ekarriko dizkigu eta gordin zerbitzatuko taula gainean. Zerurik gabeko bizitzak agertuko zaizkigu, lurrari oso lotuak, eta erdi ilunpean denak. Basoan, taberna-zuloan, soro hits batean.

Urak ttiki dire lanean Ilargi eta Willi aurkituko ditugu basoko bide bazterrean. Etsipe-

na eta itxaropenaren arteko dantza izango da denborak aurrera egin ahala, eta iraganaren pisuak etorkizuna baldintzatuko du aldaketa posible den zalantzan jarritz.

Lur azpikoak lanean berriz, Martin, Pedro, Luciano eta Lucas meatzari jubilatutako taberna huts batean elkartuko dira erdi ilunpean musean jokatzeko. Meatzarien borroka eta istripuak krisi sozio-ekonomikoarekin harilkatuko dituzte berbetan, eta Kafkaren metamorfosiari ere erreferentzia egingo diote.

Talakan azkenik, "pertsonaia" izango dugu agertokian bakarrik. Kate batekin talaka bati lotuta dago eta (irratiko) ahots batek Hegoafrikan poliziak hildako meatzarien berri emango digu. Edgar Allan Poe eta Alfred Hitchcock aipatuko ditu pertsonaiak sorotik uxatu behar dituen beleen harira. Era berean, lana eta esklabotza parekatuko ditu egungo neoliberalismoa erdigunean ipiniz. Langileriaren baldintza kaskarrak, alienazioa eta klase borrokarako deia azalduko dira. Zu edo ni izan daitekeen pertsonaiaren hitzetan: "Edonon daude trintxerak. Jende guzia da trintxeretan sartua. Mundua guda zelai bat da!". ■

Gaizka Sarasola, erdian, liburuaren aurkezpenean.

